

Svet RC Driftu

Štart. Akcelerujem z nuly na maximum, aby som mal do zákruty čo najlepší nájazd. Plyn na podlahe a pneumatiky preklzávajú vpredu aj vzadu. Povoľujem plyn, aby sa kolesá lepšie zakusli. Chytili sa. Teraz postupne pridávam až po plný kotol. Ešte mám pred sebou štvrtinu rovinky. To hádam postačí. Prirážam sa k ľavému okraju, lebo prvá je pravotočivá – skoro 180° vracák. Káblami tečie maximálny prúd, a motor je na svojom maxime. Točí plných 40 000 ot/min. Ale už sa rútim do vracáka. Povoľujem plyn, prudko strhávam riadenie doprava. Auto reaguje okamžite, čumák smeruje kolmo

do mantinelu a zadok vystrelil smerom do zákruty. Kontra doľava, plný plyn. Kolesá sa utrhajú a zadok ma predbieha. Pritiahnem viac doľava a držím ho tam. Som v polovici, v troch štvrtinách zákruty povoľujem kontru, držím otáčky a sledujem vnútorný mantinel, ako sa blíži k čumáku. Tesne k nemu - výborný prejazd - to bude za 3 body. Teraz sa vyrovnaf a stabilizovať ... pred autom už vidím črtať sa ďalšiu zákrutu...

Aj vy ste vždy snívali o aute, ktoré má obrovský prebytok výkonu nad hmotnosťou, takmer ideálne uložené ťažisko, extrémne malú

výšku a je skvele ovládateľné? Alebo ste do takého auta už investovali, no buď vo vás rešpekt a nechcete ho neuvážene poškodiť alebo zničiť? Či iba hľadáte zábavku na dlhé víkendy a voľné dni? Tak vedzte, že RC autá sú pre vás to pravé.

RC autá (RC z anglického Radio Control), teda diaľkovo riadené modely áut, sú hobby, ktoré zaujalo už nejedného chlapca/muža vo veku od 5 do 99 rokov a vypíňa mu inak nudné dni zábavnou a živou jazdou.

Že si neviete predstaviť, čo vlastne tak farbisto opisujem a vynárajú sa vám len spomienky na Talbota „na šnúrke“ z detstva alebo na plastovú hračku, čo ste kúpili minulý rok deťom?

Tak na ne pekne zabudnite a prečítajte si niečo o skutočných RC modeloch, ktoré splnia aj vaše najdivokejšie sny.

RC model vs. hračka

V princípe môžeme RC autá rozdeliť do dvoch kvalitatívnych kategórií: hračky a modely. Hračky spoznáte podľa toho, že ich predávajú v hračkárstve (kto by to bol povedal, že?) hneď vedľa oranžovej detskej tatrovky, na ktorej ste sa zopárkrát vysypali do jarku ešte v čase, keď vám rástli mliečne zuby. Do hračiek ďalej strkáte tužkové (AA) batérie a hračky poznajú len pár druhov pohybu. Naplno dopredu, naplno dozadu a stop. Tie odvážnejšie majú ešte aj vtipne umiestnenú polohu TURBO, ktorá pridá z 10 km/h na 15 km/h a za skuvňania plastových koliesok vám zožerie baterky asi za 5 minút. Absencia akéhokoľvek systému odpruženia robí jazdu inde ako doma na koberci hotovým utrpením. Navyše lacné a krehké plastové diely vám neprepáčia

žiaden náhodný náraz a snaha zohnať ich a vymeniť je ako snažiť sa zohnať úplne nové chrómové kľučky dverí na Mirafiori. Prosto utópia.

Pozrime sa však na RC model. Pohon permanentným 4x4, nezávislé odpruženie náprav, predný a zadný diferenciál s nastaviteľnou svornosťou, olejové tlmiče, nastaviteľná geometria náprav a vymeniteľný motor a prevody, dostupné náhradné diely všetkého druhu, od plastových cez karbónové až po tuzingovo tyrkysové hliníkové.

RC model si môžete presne prispôbiť účelu, na ktorý ho chcete využívať, a upravíte si aj jeho vzhľad presne tak, ako sa vám páči. Svet RC modelov je rovnako pestrý ako svet skutočných automobilov.

Nechcem vás hneď takto v úvode zafažovať ďalšími zbytočnými rozdeleniami a teóriami o kategóriách RC áut, no vedzte, že RC autá rozlišujeme v základe podľa mierky (1:18, 1:10, 1:8 a pod), podľa pohonu na autá so spaľovacím motorom a autá s elektrickým motorom, a nakoniec podľa povrchu, na ktorý sú určené zas na off-road pre jazdu v teréne (buggy, monster truck, truggy, trial) a on-road (okruhovú, drift, dragster, rally a pod.). RC Drift, ktorému sa venuje náš klub, sa jazdí s elektricky poháňanými on-road modelmi, najčastejšie v mierke 1:10, a preto sa budeme venovať hlavne tejto kategórii modelov.

„On-road električka“

Keď sme s klubom na nejakej akcii či tuningovom zraze, naše modely sú ostro sledované divákmi, neraz neveriacky sledujúcimi ich zrýchlenie. Asi najčastejšími diváckymi otázkami sú: „Koľko to ide?“, „Koľko to vydrží?“ a „Koľko to stojí?“. Tak pekne poporiadku. Elektrické podvozky v mierke 1:10 sú, až na pár výnimiek, všetky s pohonom 4x4. Štandardný

elektromotor dodávaný k základným stavebniciam im pri štandardnom sprevodovaní umožňuje dosiahnuť maximálnu rýchlosť okolo 40 km/h. Ak sa však čo i len trošku viac budete RC-čkám venovať, čoskoro vymeníte základný motor za strednú triedu a tie, po výmene pastorka v prevode, dávajú modelu maximálnu niekde okolo 50-60 km/h pri otáčkach motora niekde na úrovni 24-30 tis./min. No ani tie ešte nesiahajú na pretekársku špičku, ktorá používa bezuhlíkové (brushless), striedavé motory s maximálnymi otáčkami atakujúcimi hranicu 80 tis./min a výkonom 600W! Spomeňte si na to, keď budete nabudúce sedieť u zubára. Tá jeho smiešna vítačka točí len 30-50 tis.

Takéto extrémne výkony dávajú pri správnom sprevodovaní maximálne rýchlosti nad 100 km/h a zrýchlenie z nuly na 100 za menej ako 2 sekundy! Stačí si uvedomiť, že spomínaných 600 W výkonu ($0,6\text{kW} = 0,8\text{PS}$) je dostatočne veľa pre cca 1,5 kg vážiaci podvozok. Pre úplnosť treba však dodať,

že každé jedno z RC-čiek, základné aj špičkové, je schopné pri dobre nabití batérií dosiahnuť svoju maximálnu za skoro rovnaký čas, teda niečo okolo 2 sec.

Čo sa týka výdrže, všetky modely používajú akumulátorové sady. Možno povedať, že pri bežnom jazdení po parkovisku vám stredne výkonný motor s dobrým akumulátorom poskytne tak 20-40 min jazdy, v závislosti od kapacity a štýlu jazdy. Po vyčerpaní však stačí zastaviť, vymeniť batérie a íde sa ďalej. Doma ich zas dobijete. Náklady sú minimálne, z vlastného merania viem, že nabitie jednej 4000 mAh batérie Vás stojí cca 0,01 €.

Teraz si poviete: To všetko je pekné, ale koľko to teda stojí? Viete predsa, že keď ste minulé Vianoce hľadali vhodný darček pre synovca, kúpili ste v hypermarkete to spomínané plastové auto, čo stálo vedľa oranžovej tatrovky v regáli. Bolo síce posledné a v ošúchanom obale, no Vianoce boli

o dva dni, tak ste boli radi, že ste niečo zohnali a až tak vás netrápilo, že ste tam za neho nechali možno aj 2500 našich starých dobrých, toho času ešte korún slovenských. Vedzte však, že RC model vhodný pre začiatočníka by vás dnes nemal stáť viac ako 150 €. Samozrejme, to je cena podvozku s karosériou a základnou elektronickou výbavou, ku ktorej potrebujete dokúpiť vysielaciu batériu, no celý set pre začínajúceho RC-čkára by mohol vašu peňaženku odľahčiť asi tak o 250 €. Samozrejme, fantázií sa medze nekladú a ak si potrpíte na veci výnimočnej kvality, alebo rovno skočíte po produktoch najvyššej profi úrovne, náklady s prehľadom preskočia 500 €. No je vysoká pravdepodobnosť, že nevyužijete to, čo vám profi náradie ponúka a pri učení sa jazdiť zničíte alebo poškodíte niekoľko drahocenných karbónových komponentov. Na bežné jazdenie pre zábavu, na RC Drift alebo aj pre účasť na pretekoch v základnej kategórii STOCK vám však plne postačí aj spomínaná „začiatočnícka“ sada.

RC Drift

Tak ako v prípade „veľkého“ Driftu, aj RC Drift do našich končín prenikol z Japonska. Niekomu napadlo, že ak na silné RC auto, ktorých behala po súťažiach kopa, nasadí pneumatiky s veľmi nízkou adhéziou, vytvorí tak skvelý driftovací stroj. Ovládanie a správanie sa vozidla je veľmi podobné skutočnému driftu, nakoľko po fyzikálnej stránke je všetko rovnaké, akurát mierka je rozdielna. Azda jediným zásadným rozdielom od veľkých áut je, že RC modely musia mať na drift pohon 4x4, nakoľko s tak obľudným výkonom iba na zadnej náprave sa stávajú neovládateľné.

Vo svete RC modelov existuje mnoho kategórií a súťaží, ale skoro všetky majú jeden spoločný menovateľ. Čas. Súperíte o čas najrýchlejšieho kola, či vzdialenosť, akú ste schopný ubehnúť za 5 minút. Naháňate sa za stotinkami a tisícinkami sekundy a tomu prispôsobujete aj svoj model. Mne osobne to príde trochu stresujúce, aj keď uznávam, že takéto napätie a adrenalín je to, čo mnohí hľadajú. Naproti tomu je RC Drift osamotená lastovička. Čas totiž pri Drifte vonkoncom

nie je dôležitý. Dôležité je dokonalé zvládnutie pohybov auta. Podobne ako na snowboardovej U-rampe či krasokorčuľovaní je aj RC Drift hodnotený rozhodcami bodovo. Figúry sú nahradené zákrutami s rôznym tvarom a pozorné oko rozhodcov hodnotí 4 až 5 faktorov prejazdu. Nie je teda dôležité, ako silné máte auto, ale to, ako ho dokázate ovládať. Vo finálových súbojoch v RC Drift Challenge tak nie je nič nezvyčajné vidieť víťazstvo drifera s autom, ktoré cenovo nedosahuje ani polovicu súperovho modelu. Všetko je totiž o kontrole a stotožnení sa so svojím malým štvorkolesovým miláčikom. RC Drift tak prináša to do sveta RC súťaží nový vietor, keď nie je dôležité, koľko ste vrazili do auta, ale to, ako dobre ho poznáte.

Nabudúce vám priblížime svet RC Driftu na Slovensku, predstavíme vám klub RC Drift team a v neposlednom rade si povieme aj niečo o tom, ako začať s RC modelmi. 📍

Drift nie je strata kontroly - len iný spôsob riadenia!

Drift is not losing control - just a different way of driving!

RC DRIFT.sk
TEAM

www.rcdrift.sk